

Serbisch/Kroatisch/Bosnisch

Jednake šanse, pravednost, integracija i školski uspjeh: Izjava o namjerama u pogledu saradnje roditelja koji su migranti i škole

Uvod

Škole nižeg ranga pohađa natprosječno mnogo djece čiji su roditelji migranti i djece u nepovoljnom socijalnom položaju. Šta je razlog?

Ponekad se smatra da je razlog što su roditelji migranti, ponekad opet da je razlog škola. Razlozi su mnogobrojni i zavise od različitih činilaca. Ograničavanje razloga isključivo na porodicu ili na školu ne bi bilo ni opravdano niti u skladu sa često teškom situacijom porodica u nepovoljnom socijalnom položaju, naročito porodica migranata.

Činjenica je da rezultati različitih istraživanja (između ostalih i studija PISA) pokazuju da školski uspjeh djece u Švicarskoj u velikoj mjeri zavisi od njihovog položaja u društvu i od njihovog porijekla. To je bio razlog za pokretanje ove inicijative članova grupe "Glas izabranih migranata za sve". Grupa je udruženje migranata koji su članovi savjeta na opštinskom, kantonalnom i nacionalnom nivou i drugih partnerskih organizacija (v. spisak na kraju). Cilj Izjave o namjerama jeste da svoj djeci omogući pravedan pristup obrazovanju i profesiji. Izjava o namjerama treba da posluži kao uzor za razgovore i za zajednički rad škole i roditelja koji su migranti u cilju usvajanja predloga za opšta i pojedinačna rješenja i njihovog sprovođenja.

Svi roditelji, nezavisno od njihovog porijekla, imaju jednake zakonske obaveze i odgovornost da sarađuju sa školom. Roditelji i škola žele se zajednički zalagati za integraciju i školski uspjeh sve djece da bi ona mogla bolje ostvariti svoje mogućnosti. Želimo jednu pozitivnu saradnju škole i roditelja, saradnju rukovođenu nalaženjem rješenja, da bismo na taj način postigli jednakost šansi i pravednost. Uvjereni smo da škola i porodica ove ciljeve mogu ostvariti samo zajednički.

Škola i roditelji imaju zajedničke ciljeve. Premda imaju najbolje namjere, i roditeljima i nastavnicima, zbog nedostatka vremena i zbog drugih opterećenja, teško je da se u potpunosti angažuju koliko je potrebno. Stoga je potrebno odrediti za koje je zadatke odgovorna svaka strana, što će omogućiti jednu djelotvorniju saradnju. U slijedećoj Izjavi o namjerama najprije je ukratko opisana uloga škole (uprave škole i nastavnika), a zatim uloga roditelja.

Izjava o namjerama - Uloga škole

Škole koje sarađuju, školske vlasti i političari odgovorni su da aktivno rade na ostvarenju ciljeva koji slijede. Škola se obavezuje da načelno poboljša školski uspjeh djece migranata. Slijedeća načela opisuju kako to škola može postići:

Jednakost šansi:

Svoj djeci, nezavisno od njihovog porijekla, društvenog sloja ili religije, škola će pružiti pojedinačnu i prikladnu podršku, tako da se djeca u školi mogu razvijati i postići uspjeh.

Rana podrška dostupna svoj djeci:

Sva djeca treba da imaju mogućnost da se prije polaska u dječiji vrtić razvijaju kroz igru – u pogledu jezika i kretanja, spoznaje i društvenih odnosa. Ponude za pružanje rane podrške dopunjavaju i produbljuju ono što djeca nauče u svojim porodicama. (Zavisno od nadležnosti za ovu podršku potrebna je saradnja sa drugim ustanovama.)

Odgovarajuće i razumljive informacije, savjetovanje i saradnja sa školom:

Škola i nastavnici pružaju roditeljima i odgojiteljima savjete o djeci i o savremenim načinima učenja. Podršku da sarađuju sa školom naročito je potrebno pružiti onim roditeljima koji sami školu nisu pohađali u Švicarskoj. Putem DVD, informativnih sastanaka i drugoga potrebno im je na više jezika ponuditi informacije o školskom sistemu u Švicarskoj, od polaska u dječiji vrtić do traženja mjesta za izučavanje struke ili do prijemnog ispita za upis u gimnaziju. Zahvaljujući podsticanju suodlučivanja i učestvovanja svih roditelja škola i školska politika mogu bolje odražavati potrebe sve djece.

Jednako vrijedna pomoć pri učenju za svu djecu:

Djeca ne uče samo tokom nastave u školi nego i ponavljanjem školskog gradiva i izradom domaćih zadaća. Za to je djeci s jedne strane potrebno da imaju odgovarajuće mirno mjesto gdje će učiti, a s druge strane (prema uobičajenoj praksi) potrebna im je podrška i kontrola od strane roditelja. Ovi uslovi za učenje veoma se razlikuju, zavisno od stambene situacije i obrazovanja roditelja. Putem podesnih prostorija za učenje i putem pomoći pri izradi domaćih zadaća škola nastoji da koliko je moguće ublaži nepovoljnosti koje proizlaze iz ovih razlika.

Podsticanje interkulturnih sposobnosti za nastavnike i učenike:

Škola će se zalagati za što bolje organizovanje zajedničkog života i rada u multikulturnoj školi. Putem podsticanja kulturne razmjene u školi djeca uče jedna o drugima.

Uvažavanje višejezičnosti:

O jezičkoj mnogostrukosti potrebno je voditi računa prilikom izrade nastavnih planova, u nastavi (uključujući i pomoć pri učenju jezika i nastavu HSK – jezika i kulture domovine), u ponudama za pružanje podrške, prilikom selekcije, pri ocjenjivanju škole i u školskom sistemu u cjelini. To takođe vrijedi i za ocjenjivanje školskog uspjeha i mogućnosti učenica i učenika. Ukoliko oni u školi ne uče na svojem prvom jeziku, onda to znači da pri jednakom školskom uspjehu pokazuju da raspolažu sa više mogućnosti od onih učenica i učenika čiji je prvi jezik ujedno i jezik nastave. Za to ova djeca zaslužuju odgovarajuće priznanje, na primjer prilikom donošenja odluka o prelasku u više razrede.

Više nastavnika i saradnika migrantskog porijekla:

Često su u našim školama (gotovo) svi nastavnici porijeklom Švicarci, zbog čega za migrantsku djecu i njihove porodice nedostaje izvjesna uloga uzora, odnosno stvaranje povjerenja koje mogu pružiti nastavnici migrantskog porijekla. Dok ne bude moguće zapošljavanje više nastavnog osoblja migrantskog porijekla, u školi su potrebni saradnici, odnosno interkulturni posrednici takvog porijekla.

Prohodnost u višim razredima (Oberstufe):

Rezultati naučnih istraživanja pokazuju da ukidanje selekcije podstiče jednakost šansi. Međutim, sve dok selekcija postoji nju je potrebno vršiti što kasnije. Viši razredi škole treba da su organizovani na takav način da omogućavaju prelazak u druge stepene. Pri redovnoj promjeni stepena očuvana je mogućnost poboljšavanja. Odluke o selekciji ne treba da znače da su sva vrata zauvijek zatvorena. U saradnji sa roditeljima škola stvara djelotvorna rješenja za pružanje pomoći djeci za prelazak u strožiju školu (Sekundarschule), odnosno u gimnaziju.

Djelotvorna podrška prilikom traženja mjesta za izučavanje struke:

Ne postoji dovoljno podesnih mjesta za izučavanje struke (Berufslehre) za sve mlade koji žele da uče. Kada mjesta nema dovoljno, često su upravo mladi migrantskog porijekla oni koji ih ne mogu naći. Pri traženju, koje često donosi razočarenja, škola će mladima pružiti ciljanu podršku.

Izjava o namjerama - Uloga roditelja

Roditelji koji su migranti (kao i svi drugi roditelji i odgojitelji) odgovorni su da aktivno rade na ostvarivanju ciljeva koji slijede. Roditelji se obavezuju da će se načelno zalagati za školski uspjeh svoje djece. Smjernice koje ovdje navodimo objašnjavaju način na koji to mogu postići:

Obezbjedivanje podsticajnih uslova za učenje:

Roditelji će voditi računa o tome da djeca imaju dovoljno vremena i podesno, mirno mjesto na kojem mogu učiti i raditi domaće zadaće.

Zalaganje za školu:

Roditelji će raditi na tome da njihova djeca poštuju školska pravila i da im redovno učenje postane zadovoljstvo.

Dovoljno sna:

Roditelji će se brinuti za to da se njihova djeca svakog dana dovoljno odmore i pripreme za školu.

Podržavanje vanškolskog učenja, zdrave ishrane i društvenog razvoja djece:

Roditelji će razvoj djeteta pomagati na različite načine kao što su razne slagalice, majstorisanje, hobi, izleti u prirodu, zoološki vrt ili muzeje, zatim putem zajedničkih aktivnosti (i na jeziku zemlje roditelja) kao što su čitanje priča ili vođenje razgovora. Roditelji će se informisati o učenju poznavanja društva (na primjer o ponašanju uopšte i o postupanju u sukobima) i o unapređivanju zdravlja (na primjer o održavanju higijene zuba i ishrani) i zalagati se za njih. Pored škole djeca treba mnogo toga da nauče kroz učestvovanje u zdravim aktivnostima u slobodnom vremenu, koje će odgovarati njihovom uzrastu i koje će im pomagati.

Poznavanje švicarskog obrazovnog sistema:

Roditelji će se informisati o švicarskom obrazovnom sistemu da bi se mogli zalagati za školski uspjeh svoje djece.

Učenje jezika:

Djeca će veoma rano učiti jezik svojih roditelja i jezik zemlje u kojoj žive (uz pomoć, ukoliko je potrebno). Roditelji će se takođe truditi da nauče jezik zemlje u kojoj žive da bi podržali saradnju sa školom.

Učestvovanje u sastancima i organizacijama roditelja:

Roditelji će učestvovati u roditeljskim sastancima, u razgovorima sa roditeljima i u organizacijama roditelja – po potrebi uz interkulturno posredovanje kao podršku sporazumijevanju i saradnji, i razmjenjivaće informacije sa nastavnicima.

Traže se školske vlasti odnosno uprave škola koje će uz stručnu podršku statistički preispitati školski uspjeh djece migrantskog porijekla i ove smjernice prilagoditi, konkretizirati, sprovoditi ih i redovno evaluirati.

Pokretači inicijative "Glas izabranih migranata za sve"

Stimme der gewählten MigrantInnen für alle (Stand 11.11.2010)

Ricardo Lumengo, Nationalrat
 Antonio Hodgers, Nationalrat
 Mustafa Atici, Grossrat Basel Stadt
 Rithy Chheng, Stadtrat Bern
 Salvatore Di Concilio, Gemeinderat Zürich
 Ylfete Fanaj, Grossstadtrat Luzern
 Alice Heijman, Grossstadtrat Luzern
 Lilliam Jennifer Maldonado, Einwohnerrätin Gemeinde Kriens
 Bülent Pekerman, Grossrat Basel Stadt
 Ivica Petrusic, Einwohnerrat Aarau, Grossrat Aargau
 Halua Pinto de Magalhães, Stadtrat Bern
 Hasim Sancar, Stadtrat Bern
 Rupan Sivaganesan, Kantonsrat und Gemeinderat Zug
 Lathan Suntharalingam, Grossrat und Grossstadtrat Luzern
 Fatma Tekol, ehem. Kantonsrätin Solothurn und Gemeinderätin Biberist
 Atila Toptas, Grossrat Basel Stadt
 Mehmet Turan, Grossrat und Bürgergemeinderat Basel Stadt

Unterstützende Organisationen

(Stand 11.11.10, weitere in Abklärung)

ARGE Integration Ostschweiz
 Ausländerbeirat der Stadt Zürich
 Bildungsmotor.ch
 Fachstelle Elternmitwirkung
 integrationsnetz zug
 KAAZ, kantonale Arbeitsgemeinschaft für Ausländerfragen Zürich
 «Migrantenförderprojekt ChagALL (unterstrass.edu)»
 NCBI Schweiz
 Netzwerk Bildung und Migration, Aargau
 schooling, Zug
 Verein Katamaran

Izjava Udruženja švicarskih nastavnica i nastavnika LCH (Dachverband Schweizer Lehrerinnen und Lehrer)

"Udruženje švicarskih nastavnica i nastavnika LCH pozdravlja ideju da se iz kruga migrantkinja i migranata roditelje učenica i učenika koji su porijeklom migranti ohrabri i uputi kako da se aktivno zalažu za školski uspjeh svoje djece. Akciji 'Izabrani glas' Udruženje LCH želi mnogo uspjeha. Nastavnici će pokušati da pruže svoj doprinos uspjehu ove složene saradnje."

Izjava Markusa Trunigera, rukovodioca programa "Kvalitet u multikulturalnim školama" ("Qualität in multikulturellen Schulen QUIMS"), Bildungsdirektion Kanton Zürich

"U našem multikulturalno mješovitom stanovništvu dobra saradnja škole i roditelja nije uvijek nešto što je samo po sebi razumljivo. Međutim, njihova saradnja je od izuzetne važnosti za dobro napredovanje djece u školi. Stoga je potrebno pozdraviti inicijativu Izjave o namjerama 'Izabranog glasa'. Na taj način i škola i roditelji mogu pokazati svoju spremnost ne samo na razgovor nego i na preuzimanje zajedničke odgovornosti za saradnju. To je važan uslov da bi škola bila dobra."

Izjava dr Andree Lanfranchi, Interkantonale Hochschule für Heilpädagogik, rukovodioca istraživanja na temu "Mala djeca, djeca i mladi sa posebnim potrebama u obrazovanju":

"Nama nije potreban rad sa roditeljima koji će rezbariti repe za paradu 'Räbeliechtli', danas nam je potrebno partnerstvo sa roditeljima u odgoju i obrazovanju njihove djece. To je naravno lakše reći nego učiniti. U svakom slučaju najnovija istraživanja o uslovima postizanja uspjeha u školi pokazuju da saradnja sa roditeljima mora postati neophodan sastavni dio škole."

Molimo da korespondenciju šaljete na slijedeću adresu: rupan.sivaganesan@gewählte-stimme.ch